

دانشگاه تهران

دانشکده اقتصاد

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

استراتژی جایگزین توسعه برای ایران با تاکید بر ارزیابی و نقد برنامه اول توسعه

اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران

نگارش: علی پورعلی

استاد راهنما: محمود متوسلی

سال تحصیلی: ۱۳۷۳

زبان: فارسی

بر ساخت: ۲۰۱ ص. جدول، نمودار، ۱۰۲ کتابنامه

توصیفگر

۱- برنامه ریزی توسعه و دیدگاه های نظری

۲- سابقه تاریخی برنامه ریزی در ایران

۳- ارزیابی نهایی برنامه های قبل از انقلاب

۴- برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ج.ا.ا.

۵- جمعیت

۶- تولید ناخالص داخلی

۷- سرمایه گذاری و مصرف

۸- بودجه و وضع مالی دولت

۹- حجم نقدینگی و نرخ تورم

۱۰- تجارت خارجی

۱۱- نیروی انسانی

۱۲- استراتژی توسعه با اتکا بر بخش کشاورزی

۱۳- استراتژی صنعتی شدن از طریق جایگزینی واردات

۱۴- استراتژی صنعتی شدن از طریق توسعه صادرات

۱۵- استراتژی رشد متوازن و رشد نامتوازن

۱۶- بخش کشاورزی

۱۷- بخش نفت

۱۸- بخش صنعت

چکیده:

آیا سیاستهای متخذه در طول استراتژی توسعه ما را به اهداف بلند مدت توسعه می رساند؟ در پاسخ به این سوال فرضیه ای که در این رساله دنبال می شود این است که در برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران بعضاً تضاد بین سیاستها و استراتژی های (اهداف) توسعه بلند مدت وجود دارد.

استراتژی جایگزین در این نگرش جدید بیان کننده تضاد سیاستهای اقتصادی، خط مشی ها و اهداف بلند مدت توسعه و اصلاح آنها در جهت استراتژی می باشد. در فصل اول بحث کوتاهی تحت عنوان تعاریف توسعه و برنامه ریزی می شود. فصل دوم به دیدگاه های نظری توسعه و توسعه نیافتگی مربوط می شود. در این فصل ابتدا به این سوال پاسه داده می شود که چرا برخی از جوامع پیشرفته و برخی دیگر مانده اند و در فصل سوم، فرایند تاریخی تلاشهای انجام شده برای تدوین و اجرای برنامه های توسعه به ترتیب از شروع اقدامات تا تصویب لایحه برنامه اول مورد توجه قرار گرفت. در فصل چهارم برنامه های هفت ساله اول و دوم و پنج ساله سوم و چهارم و پنجم مورد بررسی قرار گرفته اند. در فصل پنجم مبانی فکری برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی قرار می گیرد. در فصل ششم تصویر کلان برنامه اول توسعه ارائه می گردد. فصل هفتم به معرفی اهداف بلند مدت توسعه، سیاستها، خط مشی ها و استراتژی های برنامه اول توسعه می پردازد. در فصل نهم به بررسی سازگاری سیاست و اهداف بلند مدت و ارائه استراتژی جایگزین پرداخته می شود.